

Prezidentning yaqinda Jizzaxda viloyat faollari bilan uchrashuvdagi nutqida bir nuqta ko'pchilikning e'tiborini tortdi. Unda davlatimiz rahbari shunday degan edi:

"Xudo menga sog'liq berib, umr bersa, bizda kambag'allik va ishsizsiz bo'imaydi. Nimaga desangiz, bunga men yetti yil umrimni tikdim. Tizim yaratdim, qonun yaratdim, dunyoni oshib berdim. Xalqim yaxshi yashasin, niyatlar amalga oshsin, bolalar baxtili bo'lsin, nevaralari sog'lim tug'ilsin, maktabi ishlasin, yo'llari raxon bo'lsin deb ishga keldim...".

Yozilgan nutqdan tashqariga chiqib aytilgan ushu mulohazalar odamlarni favqulodda sergaklantirdi. Ehtimol, shundandir ayni iqtibos matbuot va ijtimoiy tarmoqlarda ko'p "aylandi".

Nega? Chunki bu so'zlar samimiylar chin yurakdan aytilgan edi.

I

Orada ko'p vaqt o'tmy omaviy axborot vositalari sahifalarida mamlakatimiz hayoti uchun o'ta muhim bo'lgan ikki xabar tarqaldi.

Birinchisi — Jahon bankiga tegishli. Unda shunday deyildi: «O'zbekiston kambag'allik darajasini 2021-yildagi 17 foizdan 2023-yilda 11 foizga kamaytirdi, qishloq joylarda (8 foiz) shaharlarga (4 foiz punkt) nisbatan kattaroq pasayish kuzatildi. 6,1 millionga yaqin odamlar kambag'allikdan chiqig' ketdi.

Ikkinchi mana bu xabarga esa Markaziy bank mas'ul: «2023-yil yakuniga ko'ra — deyildi unda — O'zbekistonda jami ish bilan band bo'lgan aholi soni 312 ming kishiga yoki o'tgan yildaqiga nisbatan 2,3 foizga oshdi».

Qayd etilishicha, o'tgan yilning ikkinchi yarim yilligidan boshlab mehnat bozori ko'sratkichlari yaxshilanishda davom etmoqda. Jumladan, joriy yilning yanvar oyiga kelib ijitsidiotdagi ishsizlik sezilarini darajada kamayib, 6,8 foizni tashkil qilgan. Bandlikka asosiy hissa qo'shang sohalar qurilish va savdo tarmoqlari bo'lib, qishloq xo'jaligida band bo'lganlar miqdori esa kamaygan. Shuningdek, mehnat bozoridagi bo'sh ish orinlari (vakansiylar) soni bilan olchanadigan ishlar kuchiga bolgan talab 14 foizga oshdi.

Bu ijitsibosnlari biron adib yoki jurnalistning hayon to'la maqolasidan oлganimiz yo'q. Keltirilgan ikki ijitsidiot axborot ham maqomiga ko'ra rasmiydir. Jahon banki tahlili shu ko'sratkichlari tonolayotgan ekan, demak, biz to'g'ri yo'damiz: olib borilayotgan ishlar o'z samarasini berayot.

Lekin adolat haqqi-hurmatali shuni ham aytib qo'yish kerakki, odamlarimiz orasida bo'layotgan bunday o'zgarishlarni tushunmayotganlar, ko'rib ko'maslikka olayotganlar ham bor. Men bundaylarga qarata, dunyoda insof diyonat degan gaplar bor va bu tushunchalarga hali qiron kelmag'an, degan bo'lardim. Va yana aytgan bo'lardimki, insoniyat tamadduning gultoji bo'lgan Rim ham birdan bunyod bo'lmagan...

Albatta, men ijitsodchi emasman. Ammo Prezidentimiz olib borayotgan xalqparvar siyosatning ichida yashayotganim uchun ko'p jarayonlar haqida o'zimming shaxsisi qarashlarimni shu aziz Vatanning bir farzandi sifatida aytishga haqilman, deb o'yayman.

II

Ko'na dunyo tarixi shuni ko'sratadiki, daf'atdan sodir bo'lgan muayyan yangilanishlar goho inson ruhiyatni, qalb olami, tafakkuri, yashash va turmush tarzini butunlay o'zgartirib yuboradi. Bu evrilih uning Vatanga muhabbatini, hayotbaxsi ishlotlarga daxidolini hissi, o'z taqdiri, kelajagiga munosabatini ham ishoh etadi, aslida, eng buyuk o'zgarishlar ana shundan keyin boshlanadi...

Bugungi yangilanayotgan, batamom yangi qiyofa kasb etayoqan O'zbekistonimizda kechayotgan qaynoq jarayonlar so'zimiza yaqol isbot, desam, yanglishmagan bo'lamani. Bu tarixiy yangilanishlarga jahon afkor ommasi tononidan "Buyuk buniyodkorliklar dav'i", deya ta'rif berilayotganining o'sihami shundan keyin boshlanadi...

Darhaqit, istiqloqning dastlabki yillari, aniqrog'i, 2016-yilga qadar oldimizda bir qarashda zabit etish qiyin bo'lgan murakkab va o'g'r dovonlar turgandi. Bu — tafakkurimiz, dunyoqarashimiz, turmush tarzimiz, orzu-masadlarimizdag'i yangilanish, ishoh etilishi zurur bo'lgan hayotiy tushunchalarini bilan bog'liq cho'qqilar edi.

Agar ta'bir jozi bo'lsa, tarixan o'tgan qisqa davrda xalqimiz Prezident Shahvat Mirziyoyev rahnamoligida yangi davr, yangi zamona — Yangi O'zbekiston dononlari qatl'ishonch, yaqin va uzoq ijitsibolni ko'zlagan puxta reja, yuksak aql-idrok bilan zabit etib kelmoqda.

III

Prezident Shahvat Mirziyoyev rahnamoligida Yangi O'zbekiston xalqimiz uchun erkin, obod va farovon hayot, yaratib berishdan iborat bo'lgan davlatga aylanmoqda.

Bu ishlarining samarali natijalarini nufuzli davlat va siyosat arboblari, ekspert va tahlilchilarini e'tirofidan ham bilsa bo'ladi. Eng muhim, O'zbekistonda bu demokratik o'zgarishlar kimlارadir yaqish, maqtanish, turli reytinglarga kirish uchun emas, aksincha, xalqimizning bugungi hayoti va ertangi istiqbolini o'lab, milliy manfaatlarimiz yo'lida amalga oshirilmoqda.

Ochig'i, mamlakatimizda davlat va hokimiyyat idoralari uzoq vaqt davomida xalq hayotidan uzilib qolgandi. Yashirishning hojati yo'q: ilgari hokim yoki vazir deyilsa, olsidagi xilqat darajasida bo'lgan odamlar tasavvur qilinardi. Chunki vazirlik ham, hokimiyyat ham o'zini qalin temir panjara bilan hotalagan, vazir va hokimning esa nafaqat yoniga yo'lash, hatto ko'rish imkonisiz edi.

Bugun amaldojarlar qalor orasiga kirdi. Prezidentimiz bu jarayonni juda xalqona tilda ifodalaydi: tepadan pastga tushish...

Binobarin, shunday! Davlat va uning organlari, avvalo, xalqqa xizmat qilishi kerak. Ayni tamoyillar asosiga qurilgan davlat hokimiyyatigina tom ma'noda

milliondan ziyodni tashkil qilmoqda. Ajratilayotgan mablag'lar hajmi yetti baravar oshirilib, yiliga 13 trillion so'nga yetdi.

Ko'rilayotgan chor'a-tadbirlar tufayli maqolamiz avvalida keltirganimizdek, 2021-2023-yillarda mamlakatimizda kambag'allik darajasi 17 foizdan 11 foizga pasibay, 1,6 millionga yaqin fuqarolar kambag'allikdan chiqdi. Bunday natijalarga erishishda aholini zamonaviy kasb-hunarlariga o'qitish, ularga munosib ish o'rinnari yaratish, tadbirkorlikni har tomonlana qo'llab-quvvatlashga qaratilgan tizimni va uzogni ko'zlagan siyosat hal qiluvchi omil bo'lmoga.

Kambag'allikni kamaytirish, bu aholida tadbirkorlik ruhini uyg'otish, kasbga tayyorlash va ish o'rinnarini o'qitirishga qaratilgan kompleks vazifadir. Bu borada joriy etilgan "yoshlar daftari", "ayollar daftari", "temir daftari" kabi tizimlarni alohida e'tirof etish zarur. Aholining ijtimoiy himoya muhuj qatlami bilan ana shu tizim asosida ishlashtirishga kirishliganidan so'ng ko'plab yurdoshlarimiz nafaqat o'z oиласи farovonligini oshirishga kirishdilar, balki o'z korxonalarini tashkil etib, ish beruvchilariga aylanishdi.

Bundan uch yil ilgari Jizzaxga "Ayollar daftari" dasturi doirasida borganimiz kechagidek esidim. O'shanda Sharof Rashidov tumanidagi mahallalardagi kamila'milangan ollardan biriga kirkandik. Katta va yaxdog'liq qatlami bilan yolg'iz qolgan aylor chorasizlikdan ko'zlar javdirab turgani hal qiluvchi ko'z o'ngimda. Bu oila o'sha mahal ro'yxatga olindi, zarur yordamda qatlami bilan yolg'iz qolaydi.

Shuningda shu mahalladan o'tayotib, o'sha xonodon eshigi oldida to'xtadim. Uyning devorlari oqlangan, darvozalarini bo'yagan — uyg'a rang kigan. Hovli sathli ham o'zgargan. Biz ko'rgan yaxdog' maydon o'rniда bejirim issiqxonaya paydo bo'libdi. Qolgan maydonlarga ziravorlar ekilgan, atrof ko'rib, yashnab turidi. Uy bekasi bilan ham uchrashdik. Harakatlari dadil, qarashlari o'ktam. Yordam taklif qilsak, ikki qo'l ko'sksida: "Davlatimiz, Prezidentimiz meni yaxasidan olib chiqdi. Sizlar kelgan o'sha mahallar shunday ruhiy holatda edimki, tushuntirib berolmayman. Dunyo ko'zimga qorong'i ko'rinib, turli yomon xayollarga ham borganman. Chunki to'rtta nosidasida bolasi bilan yolg'iz qolaydi.

Shuningdek, O'zbekiston tarixida ilk bor alyumiy, litiy, po'lat, grafit ishlab chiqarish boshlanadi. Bu xomashyolardan avtomobil, elektronika, "yashil" energiya qurilmalari, kimyo va polimer kabi yuzlab yangi muhasulotlarni ishlab chiqarsa bo'ladi. Bu 2,5 million yugori daromadli ish o'rni, deganidir. Prezidentimiz o'zining saylovoldi dasturida qayd etganidek, tez orada 4 ta nufuzi xorijiy kompaniyalarini ishlab tushirilib, avtomobilsozlik sohasida haqiqiy raqobat paydo bo'ladi va ishlab chiqarish yillik hajmi hozirgi 350 mingdan 1 million donaga yetkaziladi. Bunda yiliga 300 mingta elektromobil ishlab chiqariladi. Umuman, sanoatda qo'shilgan qiyomat hajmi 20 milliondan 45 million dollariga yetkaziladi.

Kezi kelganda aytmochimanki, sanoat va ijitsidiotimizni qo'llab-quvvatlovchi, ishblarmon va tadbirkorlarimiz faoliyati uchun keng yo'l ochuvchi, ularni himoya qiluvchi huquqiy aksolar yaratiladi. Ushbu sa'y-harakatlar samarasi o'larloq, ko'plab chiqarish oqsadi, chet ellik investorlar qadamini yurtimizdan tortildi, hali aytganimizdek, vagonlarimiz joyida turib qolaverdi.

Prezidentimiz bu muammoni juda yaxshi bilar, xalqona tilda aytadigan bo'lsak, bu azoblarni jonidan o'tkazgan edi. Shuning uchun ham bu masalalarni shaxsan o'z norazatiga oldi. Iqtisodiyot sohasidagi binchini qilgan o'zgarishi valyuta bozonini liberallashtirish bo'lsa, ikkinchi eng muhim yangilik pul muamolalasidi isholtotlar bo'ldi. Qolaversa, ijitsidiotimizni qo'llab-quvvatlovchi, ishblarmon va tadbirkorlarimiz faoliyati uchun keng yo'l ochuvchi, ularni himoya qiluvchi huquqiy aksolar yaratiladi. Ushbu sa'y-harakatlar samarasi o'larloq, ko'plab chiqarish oqsadi, chet ellik investorlar qadamini yurtimizdan tortildi, hali aytganimizdek, vagonlarimiz joyida turib qolaverdi.

Jahon tan oltan iqtisodiy qonuniyatga ko'ra erkin konveratsiyasi, avvalomlar, xalqaro savdo munosabatlarining to'laqoni a'zosi bo'lish uchun mutlaqo zarurat. Faqat xalqaro savdo munosabatlarining a'zosini bolgan mamlakatlar xalqaro mehnat taqsimida ishtiroy etib, undan kelib chiqadigan foyda va imtiyozlarga ega bo'ladi.

Eng yomoni, sovet zamonini qo'ya turaylik, "Ozodlik tongi" deya sharaflaydiganimiz — mustaqillikdan keyin ham bolalar, ayollar mehnatidan voz kechmadik, kechagi kurilamizgacha norasida go'daklarimiz, munis va muftiypar ayollarimizni chilanning issig'ida qoviratib, kuzu qishning ayozida dirdirishda galadagi hayadid...

Iqtisodiyat, tadbirkorlarning dastlabki yillari, aniqrog'i, 2016-yilga qadar oldimizda bir qarashda zabit etish qiyin bo'lgan murakkab va o'g'r dovonlar turgandi. Bu — tafakkurimiz, dunyoqarashimiz, turmush tarzimiz, orzu-masadlarimizdag'i yangilanish, ishoh etilishi zurur bo'lgan hayotiy tushunchalarini bilan bog'liq cho'qqilar edi.

Agar ta'bir jozi bo'lsa, tarixan o'tgan qisqa davrda xalqimiz Prezident Shahvat Mirziyoyev rahnamoligida yangi davr, yangi zamona — Yangi O'zbekiston dononlari qatl'ishonch, yaqin va uzoq ijitsibolni ko'zlagan puxta reja, yuksak aql-idrok bilan zabit etib kelmoqda.

Prezidentimiz bu jarayonni juda xalqona tilda ifodalaydi: tepadan pastga tushish...

Binobarin, shunday! Davlat va uning organlari, avvalo, xalqqa xizmat qilishi kerak. Ayni tamoyillar asosiga qurilgan davlat hokimiyyatigina tom ma'noda

milliondan ziyodni tashkil qilmoqda. Ajratilayotgan mablag'lar hajmi yetti baravar oshirilib, yiliga 13 trillion so'nga yetdi.

Ko'rilayotgan chor'a-tadbirlar tufayli maqolamiz avvalida keltirganimizdek, 2021-2023-yillarda mamlakatimizda kambag'allik darajasi 17 foizdan 11 foizga pasibay, 1,6 millionga yaqin fuqarolar kambag'allikdan chiqdi. Bunday natijalarga erishishda aholini zamonaviy kasb-hunarlariga o'qitish, ularga munosib ish o'rinnari yaratish, tadbirkorlikni har tomonlana qo'llab-quvvatlashga qaratilgan tizimni va uzogni ko'zlagan siyosat hal qiluvchi omil bo'lmoga.

Kambag'allikni kamaytirish, bu aholida tadbirkorlik ruhini uyg'otish, kasbga tayyorlash va ish o'rinnarini o'qitirishga qaratilgan kompleks vazifadir. Bu borada joriy etilgan "yoshlar daftari", "ayollar daftari", "temir daftari" kabi tizimlarni alohida e'tirof etish zarur. Aholining ijtimoiy himoya muhuj qatlami bilan ana shu tizim asosida ishlashtirishga kirishliganidan so'ng ko'plab yurdoshlarimiz nafaqat o'z oиласи farovonligini oshirishga kirishdilar, balki o'z korxonalarini tashkil etib, ish beruvchilariga aylanishdi.

Bundan uch yil ilgari Jizzaxga "Ayollar daftari" dasturi doirasida borganimiz kechagidek esidim. O'shanda Sharof Rashidov tumanidagi mahallalardagi kamila'milangan ollardan biriga kirkandik. Katta va yaxdog'liq qatlami bilan yolg'iz qolgan aylor chorasizlikdan ko'zlar javdirab turgani hal qiluvchi ko'z o'ngimda. Bu oila o'sha mahal ro'yxatga olindi, zarur yordamda qatlami bilan yolg'iz qolaydi.

Shuningda shu mahalladan o'tayotib, o'sha xonodon eshigi oldida to'xtadim. Uyning devorlari oqlangan, darvozalarini bo'yagan — uyg'a rang kigan. Hovli sathli ham o'zgargan. Biz ko'rgan yaxdog' maydon o'rniда bejirim issiqxonaya paydo bo'libdi. Qolgan maydonlarga ziravorlar ekilgan, atrof ko'rib, yashnab turidi. Uy bekasi bilan ham uchrashdik. Harakatlari dadil, qarashlari o'ktam. Yordam taklif qilsak, ikki qo'l ko'sksida: "Davlatimiz, Prezidentimiz meni yaxasidan olib chiqdi. Sizlar kelgan o'sha mahallar shunday ruhiy holatda edimki, tushuntirib berolmayman. Dunyo ko'zimga qorong'i ko'rinib, turli yomon xayollarga ham borganman. Chunki to'rtta nosidasida bolila bilan yolg'iz qolaydi.

Shuningdek, O'zbekiston tarixida ilk bor alyumiy, litiy, po'lat, grafit ishlab chiqarish boshlanadi. Bu xomashyolardan avtomobil, elektronika, "yashil" energiya qurilmalari, kimyo va polimer kabi yuzlab yangi muhasulotlarni ishlab chiqarsa bo'ladi. Bu 2,5 million yugori daromadli ish o'rni, deganidir. Prezidentimiz o'zining saylovoldi dasturida qayd etganidek, tez orada 4 ta nufuzi xorijiy kompaniyalarini ishlab tushirilib, avtomobilsozlik sohasida haqiqiy raqobat paydo bo'ladi va ishlab chiqarish yillik hajmi hozirgi 350 mingdan 1 million donaga yetkaziladi. Bunda yiliga 300 mingta elektromobil ishlab chiqariladi. Umuman, sanoatda qo'shilgan qiyamat hajmi 20 milliondan 45 million dollaraga yetkaziladi.

Safning kengayishi bilan tizimda ham bir qancha o'zgartirishlar qilishga ehtiyoj sezildi. 2017-yilgacha tadbirkorlarning o'sib oshiriladi.

Shuningda shu mahalladan o'tayotib, o'sha xonodon eshigi oldida to'xtadim. Uyning devorlari oqlangan, darvozalarini bo'yagan — uyg'a rang kigan. Hovli sathli ham o'zgargan. Biz ko'rgan yaxdog' maydon o'rniда bejirim issiqxonaya paydo bo'libdi. Qolgan maydonlarga ziravorlar ekilgan, atrof ko'rib, yashnab turidi. Uy bekasi bilan ham uchrashdik. Harakatlari dadil, qarashlari o'ktam. Yordam taklif qilsak, ikki qo'l ko'sksida: "Davlatimiz, Prezidentimiz meni yaxasidan olib chiqdi. Sizlar kelgan o'sha mahallar shunday ruhiy holatda edimki, tushuntirib berolmayman. Dunyo ko'zimga qorong'i ko'rinib, turli yomon xayollarga ham borganman. Chunki to'rtta nosidasida bolila bilan yolg'iz qolaydi.

Shuningdek, O'zbekiston tarixida ilk bor alyumiy, litiy, po'lat, grafit ishlab chiqarish boshlanadi. Bu xomashyolardan avtomobil, elektronika, "yashil" energiya qurilmalari, kimyo va polimer kabi yuzlab yangi muhasulotlarni ish

Noshirlik, matbaachilik va kitobxonlik

1 Organish va tahlillarga ko'ra, barcha nashriyotlar tomonidan 2022-2023-yillarda davomida har yili o'rtacha 7,5 ming nomda jami 35,8 mlrd. nusxada adabiyotlar chop etilgan.

Agentlik mutasaddilar aholi o'tasida kitobxonlik madaniyatini ommalashirish, xususan, noshir va kitobxonlarni rag'batlanishir borasida ham bir qator ijobji ishlarni amalga oshirmoqdaki, bu sa'y-harakatlar o'z samarasini bermasdan qolmayapti.

Xususan, Hukumat qaroriga asosan 2021-yildan boshlab mamlakatimizda har yili "Kitobxonlik haftaligi" o'tkazib kelinyapti. Shu yil 22 — 28-aprel kunlari Qoraqalp'iston Respublikasi, viloyatlar hamda Toshkent shahrida "Kitobsevar millat" shiori ostida IV respublika

"Kitobxonlik haftaligi" ko'tarinki ruhda bo'lib o'tdi. Yana bir egz su sifatida agentlik tomonidan joriy yilda 50 ga yaqin bolalar ijodkorlarining kitoblarini ijtimoiy buyurtma asosida chop etish rejalashtirilgan, bu boradagi ishlar boshlash yuborilganini keltirish mumkin.

Bu sa'y-harakatlar tahsising loyiqa, albatta. Ammo bir qator muammolar ham borki, ulardan ko'z yumib bo'lmaydi.

Birinchidan, nashir qilinayotgan adabiyotlar soni oshishi bilan birga, kontrakt va nastordan matbaa mahsulotlarining aylanmasi bilan bog'liq holatlar ko'paymoqda. Axborot va o'mmaviy kommunikatsiyalar agentligi hamda huquqni muhofaza qiluvchi organlarning birgalika olib borayotgan ishi, ko'rayotgan chora-tadbirlari,

nazarimizda, yetarli bo'lmayapti.

Ikkinchidan, tayyor kitob mahsulotlarini olib kirish va realitsiya qilish yo'nalishida ham o'ziga xos muammolar, ta'bir joiz bo'sla, davlat va jamiyatga xavf soluvchi, milliy va umuminsoni qadriyatlari, an'ana va urfdotalarimiz, odob-axloq qoidalari, oila munosabatlarining putur yetkazishi mumkin bo'lgan omillar borligidan ko'z yumib bo'lmaydi.

Bu esa bosma mahsulotlarni chet davlatlardan O'zbekiston Respublikasi hududiga olib kirish va ekspertizadan o'tkazish tizimini tartibga soluvchi va noshirlik mahsulotlarini bojxona ekspertizasidan o'tkazish tartibini zamon talablarini asosida takomillashtirishni taqozo etadi.

Uchinchidan, chop qilinayotgan kitoblarda imloviy va uslubiy xatolar ko'p. Noshirlik jarayonida amaldagi normativ-huquqiy va texnik hujjalari talablariga riyoja etmaslik holatlarini ham tez-tez uchrab turadi.

Yana bir muammo borki, u ham bo'sla soha qonunchiligi bilan bog'liq. Amaldagi "O'mmaviy axborot vositalari to'g'risida"gi Qonunda muassis va tahririyat o'tasidagi munosabatlar, bosh muharrir mas'uliyati bilan bog'liq norma belgilangan. Unga ko'ra, bosh muharrir ommaviy axborot vositasining chiqarilishiga javobgar hisoblanadi. "Noshirlik faoliyati to'g'risida"gi Qonunda esa nashriyot bosh muharrirning huquqiy maqomi va javobgarligi belgilanmagan, muassis va tahririyat munosabatlarini tartibga

solinmagan. Shu bois ayrim nashriyotlar tomonidan kitob chiqarish masalasiga mas'uliyat bilan yondashilmayapti.

O'rganish yakunlari yuzasidan o'tkazilgan yig'ilishda soha qonunchiligini takomillashtirish bo'yicha qaror qabul qilindi.

Umuman, noshirlik, matbaachilik va kitobxonlik yo'nalishida salmoqli ishlar amalga oshirilmoqda. Oldimizda turgan vazifalar yanada zalvarli. Bu esa naqaqt mutasaddilar, ayni chog'da biz, xalq vakillaridan ham katta mas'uliyat lablat etadi.

Mahmudjon PARPIYEV,
Oliy Majlis Senatining
Axborot siyosati va davlat
organlarida ochiqlikni ta'minlash
masalalari qo'mitasida doimiy
asosda ishllovchi senator.

"Umra" ziyorati bilan bog'liq muammolarning huquqiy yechimi

Keyingi yillarda yurtdoshlarimizning "Umra" ziyoratini ado etishi uchun keng imkoniyat va shart-sharoitlar yaratildi. Tabiyki, bu ko'pchilikni mammun qilmoqda. Ammo keyingi paytda aholining shu ziyoratiga borib kelishida ayrim qiyinchiliklar ko'zga tashlanayotgani ham ayni haqiqat. Bu haqda ijtimoiy tarmoqlar orqali xabarborn bo'lib kelyapmiz.

Fikr

Xususan, turizm faoliyati bilan shug'ullanayotgan ayrim tadbirkorlar "Umra" safariga ketish haqidagi reklamalarda berilayotgan va'dalarini to'la bajarmayapti. Natijada manzilga yetib borganda mehnomonxonalar bilan bog'liq muammolar uchramoqda, kamiga,

ziyoratchilar borish-kelishda samolyot reyslari belgilangan sanadan kechikishidan shikoyat qilmoqda. Qisqacha aytganda, ularning huquqlari poymol etilayot.

Bularning barchasi, albatta, a maladagi qonunchilikda bo'shiqliq borligi bilan bog'liq.

Yaqinda bo'lib o'tgan Oliy Majlis Senati ellik ikkinchi yalpi majisida senatorlarimiz tomonidan ma'qullangan "O'zbekiston Respublikasining ayrim qonun huqijatlariga o'zgartirish va qoshimchalar kiritish to'g'risida"gi qonun ana shu huquqni bo'shiqliqi to'dirishga yo'naltirilgan bilan e'tiborga molik.

Bu bilan "Litsenziyalash,

ruxsat berish va xabardor qilish

tartib-taomillari to'g'risida"gi

hamda "Davlat boji to'g'risida"gi qonunlarga bir qator o'zgartirish va qoshimchalar kiritilmoqda.

Jumladan, "Umra" tadbirlarini tashkil etish va o'tkazish bo'yicha yangi litsenziyalanadigan faoliyat turi joriy etilmoqda. Bunda ushu litsenziya Din ishlari bo'yicha qo'mita tomonidan berilishi hamda ushbu litsenziyanı olish uchaz bavaziy hisoblash miqdorining 10 baravarı darajasida davlat boji to'lanishi belgilanayotgan.

Qonundagi yana bir muhim jihatga e'tiboringizni qaratmoqchiman. Amaldagi normativ-huquqiy hujjalari

davlat xaridalar elektron tizimida

litsenziyalari amalga oshirish yoki litsenziyalarni qalbaki hujjalardan

solish jarayoni yetarlichcha qamrab olinmagani ham soha rivojiga salibiy ta'sir ko'satib kelayotgan edi. Endilidka davlat xaridalar elektron tizimi operatori faoliyatini amalga oshirganlik uchun ham ruxsatzname olish qo'shimcha sifatida kiritilmoqda.

Shu bilan birga, litsenziyalash, ruxsat berish va xabardor qilish

tartib-taomillari borasidagi

huquqbazarliklar uchun ham jarima belgilanishi ko'zda tutilayotganini ta'kidlash zarur. Ya'ni "Umra" tadbirlarini

litsenziyalari amalga oshirish yoki

litsenziyalarni qalbaki hujjalardan

foydalangan holda olish bazaviy hisoblash miqdorining 200 baravarda jarima solinishiga olib keladi.

Ishonamizki, bu qonun yurtdoshlarimizning muqaddas amalni emin-erkin va xavfsiz bajarishida, huquq va erkinliklari kafoflatishidagi hamda turli firibgarliklarning oldi olinishida huquqiy yechim bo'lib xizmat qiladi.

Dilorum
TOSMUHAMEDOVA,
Oliy Majlis Senatining
Yoshlar, madaniyat va
sport masalalari qo'mitasida
raisi o'rinosbosari.

bo'g'chalar uchun malakali pedagog kadrlar yetishmasligiga ham olib kelmoqda.

Yuqoridaqillardan kelib chiqib, majisida Maktabgacha ta'lim agentligi direktoriga

parlament so'rovini yuborish bo'yicha qaror qabul qilindi.

Xavfsiz, tartibli va qonuniy mehnat migratsiyasi

Majisida Kambag'allikni qisqartirish va bandlik vaziri B. Musayevga "Xavfsiz, tartibli va qonuniy mehnat migratsiyasi tizimini joriy etish hamda mehnat migratsiyasidan qaytib kelgan shaxslarni reintegratsiya qilish borasida amalga oshirilayotgan ishlar to'g'risida" Qonunchilik palatasining parlament so'rovini yuborish haqidagi masala ko'rib chiqildi.

Aytiganidek, quiyi palata deputatlari tomonidan mehnat migratsiyasi sohasini tartibga solishga qaratilgan qonunchilik hujjalaringin ijro etilish holati nazorat-tahsilatibida o'ganib borilmoqda.

O'zbekiston dunyoda sanoqli yoshlar davlatlaridan bira bo'lib, aholimizning 60 foizidan ko'pini navqiron avlod tashkil qiladi. Davlat rahbarining har bir chiqishi, uchrashuvlari ular muammolarin barteraf etish masalasi ilgari surilishi ham bejiz emas. Yoshlariga oti davlat siyosati aks ettilgan hujjalarmizda agentlikka juda ko'p vazifalar yuklatilgan. Guvoh bo'layotganimizdek, bu ishlarni amalga oshirish oson bo'lmasa, agentlik zimmasidagi ishlarni samarali bajarib kelmoqda. Bu haqda barchani xabardor qilishga uning "ovozi" yetmasligi mumkin. Parlament ushbu ishlarni jamoatchilikka yetkazish uchun keng, katta va ishonchli maydon hisoblanadi.

Fraksiya rahbari, shuningdek, agentlik faoliyatiga xalal berayotgan qonunchilikdagi kamchilik va bo'shiqliq birligini birligida muhokama qilishga erishish lozimligini qayd etib otdi.

Shulardan kelib chiqib, majisida yoshlarini huquqiy va ijtimoiy himoya qilishga, shuningdek, ularning bandiligi ta'minlashga qaratilgan chora-tadbirlari amalga oshirish bo'yicha olib borilayotgan ishlar yuzasidan Yoshlar ishlari agentligi tashkil qilinib, unga keng vakolatlar berilgan.

Ta'kidlanganidek, mamlakatimizda yoshlarga oid davlat siyosati yo'nalishida keng ko'lamli ishlar amalga oshirilib, uning huquqiy asoslarini mustahkamash maqsadida "Yoshlarga oid davlat siyosati to'g'risida"gi Qonun qabul qilindi. Yangi tahrirdagi Konstitutsiyamizda ham yoshlarning huquq va manfaatlari alohida kelingan.

Mazkur masala Demokratik institutlar, nodavlat tashkilotlar va fuqarolarning o'zini o'zi boshqarish organlari qo'mitasi hamda Yoshlari masalalari bo'yicha komissiya tashabbusi bilan kun tashbiga kiritiladi.

Ta'kidlanganidek, bandlik sohasida qonunchilikdagi kamchilik va bo'shiqliq birligini birligida muhokama qilishga erishish lozimligini qayd etib otdi.

Yoshlarning huquqiy va ijtimoiy himoya qilishga, shuningdek, ularning bandiligi ta'minlashga qaratilgan chora-tadbirlari amalga oshirish bo'yicha olib borilayotgan ishlar yuzasidan Yoshlar ishlari agentligi tashkil qilinib, unga keng vakolatlar berilgan.

Yoshlar bilan bog'liq soha va yo'nalishlardi muammolarni hal etishga qaratilgan dasturlari amalga oshirish maqsadida yaxlit infratizulma yaralidi.

Majisida aytiganidek, Prezident Farmoni bilan "O'zbekiston — 2030" strategiyasini "Yoshlar va biznesi qo'llab-quvvatlash yili"da amalga oshirishga oid davlat dasturida yoshlari muammolarni hal qilish va solahiyatini yuzaga chiqarish, ularni talab yuqori bo'lgan kasb-hunra o'qitish org'lari bandiligi ta'minlash bo'yicha ko'plab belgilanayotgan.

Muhokama da o'z olsan Qonunchilik palatasi Spikeri o'rinosbasi, "Milliy tiflash" DP fraksiysi rahbari Alisher Qodirov qo'mitaning tashhabusini to'la qo'llab-quvvatlashini bildirdi. Uning qayd etishicha,

aholi murojaatlari, joydarla deputatlari tomonidan olib borilayotgan parlament nazorati tadbirlari, saylov okruglaridagi uchrashuvlari jarayonlarda mazkur ta'lim tashkilotlariga metodik yordam berish, sohaga zamoniavt ta'lim dasturlari va texnologiyalari tafqib etish bo'yicha amalga oshirilayotgan chora-tadbirlar to'g'risida" Qonunchilik palatasining parlament so'rovini yuborish haqidagi masalani ko'rib chiqdilar.

Tashqari, tegishli choralar ko'ilmanligi sababli mehnat muhojirlari tomonidan xorijiy davlat qonunchiligidagi roya qilmasidagi ishlarni asosiz tashlab ketish holatlari ham ko'p uchramoqda.

Bundan tashqari, tegishli choralar ko'ilmanligi sababli mehnat muhojirlari tomonidan xorijiy davlat qonunchiligidagi roya qilmasidagi ishlarni asosiz tashlab ketish holatlari ham ko'p uchramoqda.

Yuqoridaqillardan kelib chiqib, Kambag'allikni qisqartirish va bandlik vazirining xoniji parlament so'rovini yuborish bo'yicha qaror qabul qilindi.

"Xalq so'zi".

Taqdimot "TONG YULDUZI" YORITGAN OLAM

Alisher Navoiy nomidagi O'zbekiston Milliy kutubxonasi o'sebekiston Respublikasi Prezidenti Administrativsiyasi huzuridagi Axborot va omavviy kommunikatsiyalar agentligi, Maktabgacha va mabkab ta'lim vazirligi, "Tong yulduzi" gazetasini hamkorligida "Tong yulduzi" kitobining taqdimoti o'tkazildi.

Ta'dbirda ta'kidlanganidek, joriy yilning avgust oyida yurtimiz bolalari va o'smirlarining sevimli nashri — "Tong yulduzi" gazetasini tashkil etilganining 95 yilligi nishonlanadi. Qariyb bir asr vaqt davomida gazeta sahifalarida bir-biridan qiziqarli maqolalar, esselar, she'ril, hikoyalari, lavhaler o'quvchilar e'tiboriga havola qilindi.

— "Tong yulduzi" yoritgan olam" kitobida ana shu asarlari jamlandi, — deydi gazeta bosh muharriri Feruza Odilova. — Shu bo's ushbu to'plamni mushtariylarimiz uchun guldasta, desak, xato emas. Bundan tashqari, o'quvchilar kitob vositasida "Tong yulduzi" maktabida yetishib chiqqan tanqliy ozuvchiga va shoirlarning, jurnalstarning ilk ijodiy izlanishlaridan bahramand o'laroq, o'quvchilik davrlaridagi unutilmas yodnomalar bilan tanishish imkoniyatiga ega bo'lishi mumkin.

Tadbir doirasida gazetada uzoq yillar davomida faoliyat yuritgan fotojodkor Ravil Albekovning ijodiy ko'rgazmasi ham yushtirildi.

Samandar PARDABOYEV
(“Xalq so'zi”).

1 Qo'mita a'zolari o'rganishlar

yakunlari hamda fermer xo'jaliklari tomonidan bildirilgan takifarni e'tiborga olib holda, qonun loyihasi bilan shug'ullanayotgan ayrim kodlaridan qo'shimchalar kiritish orqali qishloq xo'jaligiga mo'ljallangan yerlarga hamda qishloq xo'jaligiga mo'ljallangan yerlarning chegara belgilariga oid ma'muriy huquqbazarliklar to'g'risidagi ishlarni ko'rak chiqish vakolati Qishloq xo'jaligi vazirligida qo'shimchalar kiritilmoqda.

Ma'muriy javobgarlik to'g'risidagi kodeksning ayrim normalariga o'zgartirish va qo'shimchalar kiritilmoqda. Ya'ni kodeksning 2457-moddasiga o'zgartirish kiritish orqali qishloq xo'jaligiga mo'ljallangan yerlarga hamda qishloq xo'jaligiga mo'ljallangan yerlarning chegara belgilariga oid ma'muriy huquqbazarliklar to'g'risidagi ishlarni ko'rak chiqish vakolati Qishloq xo'jaligi vazirligida qo